

ARTISTIEKE TOELATINGSPROEF DRAMA/ACTEREN
Eerste ronde

Hamlet, William Shakespeare

O, kon dit al te onreine vlees maar wegsmelten, ontdooien en zichzelf oplossen in waterdamp. Had de Heer zelfmoord maar niet verboden.

God, O God, hoe mat, verschaald, bedorven en onvruchtbaar schijnt mij het gedoe van deze wereld. Ik walg ervan.

Het is een tuin vol onkruid die in bloei staat.

Geil en vunzig kruid overwoekert alles.

Dat het zover moest komen.

Nog maar twee maanden dood, neen, zelfs niet, nog geen twee maanden.

Een koning uit de duizend, die op zijn broer leek, als een zonnegod op een sater.

Hij hield zoveel van mijn moeder dat hij niet zou toegestaan hebben dat de wind haar te ruw in het gezicht blies.

Hemel en aarde, moet ik daar dan aan blijven denken?

Zij hing aan hem alsof de bevrediging van haar begeerte de begeerte nog verhevigde,

En toch,

nog geen maand later

... laat mij er niet aan denken.

Zwakheid, uw naam is vrouw.

Een kleine maand,

Nog voor de schoenen waarmee ze de kist van mijn vader volgde versleten waren,

God – een redeloos beest zou langer rouwen –

trouwde zij met mijn oom,

mijn vaders broer,

die echter zoveel op hem leek als ik op Hercules.

Binnen een maand,

nog voor het zout van haar valse tranen was opgedroogd,

trouwde zij.

O, smerige haast:

zo snel onder incestueuze lakens te kruipen.

Het is niet en kan nooit meer goed komen.

Maar breek, mijn hart,

want ik moet mijn mond houden.

Phaedra, Hugo Claus naar Seneca

Zo vele schepen. Ik kan ze niet tellen Over de zee. Naar Assyrië varen ze Of waar de zeegod wil dat zij landen Zij landen ... ik land nergens Vastgebonden Gegijzeld in kamers

Mijn dagen, één na één, in tranen

Zelfs als ik slaap. Als ik wakker word zijn mijn wangen nat.

Als ik slaap.

'Waar is je man?' vragen ze.

'Ik weet het niet' zeg ik en ik denk: ik wil het niet weten,

Hij is een vreemde, denk ik dan, bijna een vijand, Theseus, mijn man Een danser. Aldoor op avontuur, achter schimmen aan

Ik zou er verdrietig om moeten zijn,

maar ... ik voel een ander, een groter zeer,

ook als ik slaap. Als ik slaap.

Slaap kan zelf zijn op een wonde,

maar mijn wonde blijft wakker,

broeit, brandt in mij.

(snikt) (zij kijkt naar de bergen)

zij jagen

hij jaagt op wilde beesten

een harde speer gepunt en rond trilt in zijn zachte hand

ik wil het beest zijn waar hij op jaagt

maar het kan niet, het mag niet

Waarom? Waarom?

Waarom staar ik hier naar die bossen, die rotsen,

weiden, struiken, naar die jagers, o naar die ene jager?

Het is de schuld van Venus

Venus haat de zon en de kinderen van de zon

zoals mijn moeder en mij

en nu wreekt zij zich, de slet,

en gooit met modder naar ons

en zaait kiemen in ons die ons besmetten.

Wat lichte liefde zou kunnen zijn

ligt op mij

als een mud modder van zonde.

Ivanov, Anton Tsjechov

(Lvov)

U moet me niet kwalijk nemen, als ik u openhartig en onomwonden mijn mening zeg, maar ik moet eens een woordje met u praten. Bent u bereid om naar mij te luisteren? Daar ligt een vrouw op sterven. En u, de man, voor wie zij alles heeft opgeofferd, u rijdt maar doodkalm op de meest openlijke manier en met de duidelijkste bedoelingen iedere dag van haar weg! Uw stem, de toon, waarop u spreekt om nog maar te zwijgen van de woorden die u gebruikt – het is een en al harteloos egoïsme en koude onbarmhartigheid... Hier gaat iemand, die u na staat, te gronde, juist door het feit dat zij u na staat, haar dagen zijn geteld, maar u... u kunt het over uw hart verkrijgen liefdeloos te zijn, uw eigen gang te gaan, of er niets aan de hand was... ik kan het u niet uitleggen, ik ben niet welsprekend genoeg, maar... maar u bent mij bijzonder antipathiek! Mijn mond doe ik nog niet open of ik krijg hier een gevoel van beklemming, mijn tong kleeft aan mijn verhemelte... Ik haat u uit het diepst van mijn hart. Kijk, daar gaat u er weer van door! Het hele geluk van die arme vrouw van u bestaat erin dat u thuis bent, zij ademt door u, zij smeekt u al was het maar één enkel avondje met haar door te brengen, maar nee, u... u kan het gewoon niet... Want u vindt het thuis om te stikken, alles benauwt u daar. Als u één enkele avond thuis bleef, schoot u zich een kogel door de kop. Zulke mensen als u moet men de waarheid in het gezicht zeggen en als het u niet belieft naar mij te luisteren, nou, dan luistert u maar niet! Haar dood komt uitstekend in uw kraam te pas om nieuwe avonturen te kunnen beginnen; goed, laat dat zo zijn, maar had u dan niet even kunnen wachten? Waar maakt u zo'n haast voor? Waarom vindt u het zo nodig dat uw vrouw nu meteen komt te sterven en niet over een maand of over een jaar? Ik heb nooit kunnen geloven dat er mensen bestonden van een weloverwogen misdadig karakter... ik heb altijd respect voor de mensen gehad en van ze gehouden, maar sinds ik u heb leren kennen... U hebt mijn ziel vergiftigd en vertrapt. Wie heeft u de volmacht gegeven het rechtsgevoel in mij aan te randen? Ik eis dat u uw gedrag verandert...

De binnenkomst of je gaat tenslotte weer naar huis (2009), Magne van den Berg

na een jaar kwam ik in je nieuwe huis, kwam ik je nieuwe huis en je spullen en je omgeving bekijken, maar jij wilde dat ik voor jou kwam en ik kwam ook voor jou, en dat zei ik tegen je, maar jij dacht dat ik loog, je zei, nu lieg je, dat zei je tegen mij, je zei, nu lieg je, en je zei het niet aardig, maar ik kwam voor jou al geloofde jij het niet, en zei, je liegt dat je barst, je komt niet voor mij, je komt uit nieuwsgierigheid om te zien of ik tegenwoordig beter woon dan jij, jij dacht dat ik kwam om te zien hoe ~~of~~ het jou vergaan was, of het je beter vergaan was dan mij... of jij het verder geschopt had dan ik, dit dacht jij allemaal maar het was niet zo, ik kwam voor jou, al keek ik veel uit het raam, ik kwam voor jou, om samen met jou uit het raam te kijken

het is interessant om je terug te zien maar dat heeft niks met blijdschap te maken, blij was ik toen ik je voor het eerst zag, toen was ik blij, jezus wat was ik toen blij, als je toen net zo naar mij had kunnen kijken als je daarstraks deed dan had je het gezien, maar je hebt het niet gezien, je hebt het gemist, zoals er meerdere momenten waren die jij hebt gemist, momenten waarop het er echt toe deed keek je niet, en nu kijk je wel, kijk je of er wat te redden valt, maar je hoeft niets te redden, probeer het alsjeblieft niet te redden met je gekijk
weet je
ik weet opeens weer hoe dat schilderij heet
het schilderij waar ik het over had toe ik hier net binnen was
dat is toch fantastisch
dat ik precies op het moment dat ik sta te vertrekken achter de titel kom

DE GENERAAL uit *De Dictator* van Issam Mahfouz (vertaald door Lore Baeten)

Majesteit, Koninklijke Hoogheid. Er zijn zo veel dingen die ik u wil vertellen.

In het begin van de zomer heb ik een verzoek voor een audiëntie ingediend. Ik heb drie maanden gewacht vooraleer het verzoek van de bediende naar de secretaris werd overgebracht. Het duurde nog twee maanden vooraleer het naar uw kabinet werd doorgestuurd.

Mijn vrouw was degene die me ertoe had aangezet het verzoek in te dienen. Zodra ik dat gedaan had, begon ze me 'De Generaal' te noemen. Ze was ziek, en dus loog ik haar voor. Nu eens zei ik dat u het land uit was, dan weer dat u het te druk had of dat u ziek was. Ik wist dat een audiëntie bij u onmogelijk was.

Ons hele leven stond in het teken van wachten. Ze was bang dat ze zou sterven voordat u ons zou komen bezoeken. Ze hield uw foto steeds dicht bij haar. Ze leefde van hoop. Toen de dokter de laatste keer bij ons op bezoek was, was hij verbaasd dat ze nog niet gestorven was. Misschien was het de hoop die haar leven rekte. Ze sprak elke dag over de gerechten die ze zou klaarmaken als de Koning ons zou vereren met een bezoek. En elke dag veranderde ze de stoelen van plaats. Ze sprak tegen u, ze stelde u vragen en beantwoordde die in uw plaats. *(Stilte)*

Op het allerlaatste moment, toen ze op sterven lag, misschien omdat ze alle hoop verloren had, besepte ze dat ze in een illusie had geleefd. De teleurstelling in haar ogen kan ik niet vergeten. Ze wist het. Ze besepte dat ik tegen haar had gelogen. Misschien besepte ze dat ze tegen zichzelf had gelogen. Ze vergaf me omdat ik de leugen had geloofd en ik, net zoals zij, in een illusie had geleefd. Toen ik haar ogen sloot, was het alsof ik de ogen sloot van iedereen die, zoals zij, in een illusie had geleefd.

Liefdessonnetten, Pablo Neruda XI

Ik honger naar je mond, je stem, je haren
en vastend en stom loop ik door de straten,
het brood voedt me niet, de ochtend ontwricht me, ik zoek je voetgeklater in de dagen.

Ik honger naar je losgeslagen lach,
je handen, als het razend graan gekleurd, ik honger naar je bleke stenen nagels
en wil je huid, gave amandel, eten.

Ik wil eten de straal door je schoonheid verbrand, je neus, de vorstin van je trotse gezicht,
ik wil eten de vluchtige schaduw van je wimpers

en hongerig besnuffel ik de schemer
jou zoekend, zoekend naar je bloedwarm hart als poema in 't verlaten Quitratùe.